

ОПТИМІЗАЦІЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Лук'янець С.П.

Харківський національний університет радіоелектроніки, м. Харків

Ключовим елементом механізму управління ефективністю операційної діяльності підприємства є прибуток, що залежить в основному від собівартості та ціни продукції (послуг, робіт). Тому головним завданням фінансового менеджменту на підприємстві є визначення оптимальної ціни та обсягу реалізації продукції, що дозволяють максимізувати прибуток підприємства. Можна запропонувати модель, створену на основі комбінування функції попиту та функції витрат.

Функція попиту – це залежність обсягу продукції (Q) від ціни (P) одиниці продукції, які по закону попиту перебувають в оберненій залежності. Функція валових доходів підприємства (R) матиме вигляд:

$$R = PQ = (aQ + b)Q = aQ^2 + bQ, \quad (1)$$

де a , b – коефіцієнти, що враховують переваги споживачів, їх доходи, ціни на споріднені товари тощо.

Функція витрат – це залежність між обсягом реалізації продукції та обсягом витрат на реалізацію продукції – також обернена залежність, що зумовлено наявністю постійних витрат, набуває вигляду:

$$E = fQ^2 + cQ + d, \quad (2)$$

де f – коефіцієнт, враховуючий запас виробничої потужності й віддачу від ресурсів, c – умовно-змінні витрати на одиницю продукції, d – умовно-постійні витрати на весь випуск.

Комбіновану модель прибутку підприємства (S) можна побудувати на основі функції (1) та (2):

$$S = R - E = aQ^2 + (b - c)Q - d. \quad (3)$$

Після диференціації функції (3) максимальний прибуток буде визначати ціна

$$P = \frac{c + b}{2a} \quad (4)$$

та відповідний обсяг реалізації продукції

$$Q = \frac{c - b}{2}. \quad (5)$$

Підприємство отримає максимальний прибуток при умові:

$$S = \frac{(c - b)^2}{4a} - d. \quad (6)$$

Комбінування функції попиту, що враховує ступінь еластичності попиту за ціною, та функції витрат, що визначає динаміку витрат підприємства по структурі, при зміні обсягів реалізації продукції, дозволяє визначити критично (мінімально та максимального) припустимі обсяги реалізації та граничні рівні цін, рентабельність власного капіталу підприємства, тобто регулювати економічні параметри діяльності з метою визначення цінової політики підприємства й підвищення його конкурентоспроможності.